

Sygn. akt IV Ko 14/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach w Wydziale IV Karnym

w składzie:

Przewodniczący SSO Sewer Skumiał (ref.)

Sędziowie SSO Arkadiusz Cichocki

SSO Sławomir Lach

Protokolant: M. S.

przy udziale Prokuratora Andrzeja Zięby

po rozpoznaniu na rozprawie w dniach 3.11. i 8.12.2014r. oraz 11.02.; 27.02.; 23.03.; 21.04. i 29.05.2015r.

sprawy z wniosku K. P.

w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia za niesłuszne zatrzymanie w sprawie Prokuratury Rejonowej w Tarnowskich Górach sygn. 1 Ds. 633/12, ostatecznie zakończonej prawomocnym wyrokiem skazującym Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach z dnia 24 lutego 2014r. sygn. II K 56/13, gdzie w punkcie 3 zaliczono zatrzymanie w dniu 7 stycznia 2013r. na poczet orzeczonej grzywny

na mocy art. 552 § 4 k.p.k. a contrario w zw. z art. 554 § 2 k.p.k.

orzeka

1. oddala wniosek;
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej M. J. kwotę 295,20 (dwieście dziewięćdziesiąt pięć i 20/100) złotego, w tym 23 % podatku VAT, tytułem nieuiszczonego dotychczas wynagrodzenia dla pełnomocnika z urzędu;
3. obciąża kosztami postępowania Skarb Państwa.

Sygn. akt IV Ko 14/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawca – K. P. – pismem procesowym z dnia 4 czerwca 2014r. wystąpił o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne zatrzymanie w dniu 7 stycznia 2013r. (w sprawie prowadzonej wówczas przez Prokuraturę Rejonową w Tarnowskich Górach pod sygnaturą 1 Ds. 633/12), żądając kwoty 80.000 złotych (precyzując później na rozprawie, że wnosi o 30.000 złotych zadośćuczynienia i 50.000 złotych odszkodowania). Wniosek motywował faktem stwierdzenia przez SR w Tarnowskich Górach (sprawa II Kp 24/13) bezzasadności zatrzymania (tamtejszy Sąd uznając zatrzymanie za bezzasadne, stwierdził jednocześnie, iż było ono legalne i prawidłowe) oraz doznaną szkodą, która miała wynikać z faktu uniemożliwienia mu zawarcia kontraktu z umówionym tego dnia kontrahentem, popsuciem reputacji handlowej i negatywnymi skutkami w sferze psychicznej dla niego i rodziny, w szczególności dla obecnego przy zatrzymaniu

małoletniego dziecka. W swoich zeznaniach (k – 39, 40) opisał przebieg zatrzymania i jego okoliczności oraz tło (toczące się sprawy z byłą partnerką – żoną), akcentując straty moralne (wizerunek, konsekwencje natury psychologicznej, fakt że małoletnie dziecko, które było świadkiem zatrzymania było wówczas chore i wiózł je od lekarza). Odnośnie strat materialnych podniósł, że w miejscu zatrzymania (stacja benzynowa) miał zaaranżowane spotkanie z dużym kontrahentem, który miał mu zlecić czynności geodezyjne za kwotę 50 tys złotych, jednakże do podpisania umowy nie doszło z powodu zatrzymania. Nie składał wniosku o przesłuchanie obecnej w trakcie zatrzymania obecnej partnerki życiowej, natomiast po zakreśleniu mu terminu do wskazania danych niedoszłego kontrahenta, nie uczynił tego, mimo że wskazany mu termin „przedłużył się” z powodu konieczności odraczenia rozprawy.

Z akt sprawy Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach – II K 56/13 (sygn. akt prokuratorskich 1 Ds. 633/12, czyli ta sprawa, w której doszło do zatrzymania) wynika, że po oskarżeniu go o przestępstwo z art. 209 § 1 kk, wyrokiem z dnia 24 lutego 2014r. (k - 161 akt II K 56/13) został uznany za winnego i wymierzono mu karę samoistnej grzywny w wysokości 200 stawek, przy stawce równoważnej kwocie 10 złotych; jednocześnie, w punkcie 3 tego orzeczenia, na mocy art. 63 § 1 kk zaliczono mu na poczet kary okres zatrzymania w dniu 7 stycznia 2013r., uznając tym samym za uiszczone dwie stawki dzienne grzywny. Wniesiona apelacja uznana została za oczywiście bezzasadną wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 12 września 2014r., sygn. akt VI Ka 412/14 (k – 205 akt II K 56/13), ergo utrzymane w mocy zostało także rozstrzygnięcie o zaliczeniu K. P. zatrzymania w dniu 7 stycznia 2013r. na poczet grzywny.

Sąd zważył co następuje:

Sam fakt bezzasadności zatrzymania wnioskodawcy w dniu 7 stycznia 2013r. jest bezsporny, co ustalono w toku postępowania zażaleniowego przez SR w Tarnowskich Górach w sprawie II Kp 24/13. Podkreślić jednak należy, iż nie jest to automatycznie równoznaczne z kompensacyjnym obowiązkiem Skarbu Państwa. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem procesowo prawidłowe i dokonane przez właściwy organ zaliczenie tymczasowego aresztowania stosowanego w jednej sprawie na poczet prawomocnie orzeczonej kary pozbawienia wolności w innej sprawie, wyklucza możliwość skutecznego dochodzenia odszkodowania i zadośćuczynienia za owo aresztowanie, nawet, jeśli było ono niewątpliwie niesłuszne w rozumieniu art. 552 § 4 k.p.k. (wyrok SA w Warszawie z dnia 31.01.2014r., sygn. II AKa 4/14, publ. LEX 1451828). Podkreśla się wręcz, że roszczenie z art. 552 k.p.k., jak również zaliczenie na podstawie art. 417 k.p.k. i art. 63 k.k. są środkami kompensacji od siebie niezależnymi i ich jednoczesne stosowanie stworzyłoby nieznaną prawu cywilnemu system podwójnej rekompensaty tej samej szkody. Przepisy art. 552 § 1 i § 4 k.p.k. wymagają spełnienia kumulatywnego ukonstytuowanych w nich warunków, w tym również wymagają zaistnienia szkody i krzywdy wynikającej z wykonania względem wnioskodawcy w całości lub części kary (tymczasowego aresztowania i „zrównanego z nim kodeksowo – zatrzymania), której nie powinien być ponieść. W trybie określonym w Rozdziale 58 Kodeksu postępowania karnego rekompensowane mogą być bowiem tylko szkoda i krzywda, istniejące w chwili orzekania przez sąd w przedmiocie wniosku. Jeżeli do tego czasu nastąpi zrekompensowanie w innej, przewidzianej procesowo formie niesłusznie odbytej kary lub tymczasowego aresztowania, potrzeba i możliwość zasądzania odszkodowania i zadośćuczynienia dezaktualizuje się, a roszczenie staje się bezprzedmiotowe (wyrok SA w Szczecinie z dnia 29.05.2013r., sygn. II AKa 85/13, publ. LEX 1349974 oraz OSASz 2013/4/26-36).

W tym stanie rzeczy, wniosek o zadośćuczynienie i odszkodowanie został oddalony.

Kosztami postępowania, w tym nieuiszczonej dotychczas kwoty wynagrodzenia dla występującego w sprawie pełnomocnika z urzędu, obciążono Skarb Państwa.